

(This Question paper contains 2 printed page)

Roll No. \_\_\_\_\_

Department of Punjabi  
University of Delhi  
Examination Nov-Dec 2025

S.No. of Question Paper:

13566

Unique Paper Code

: 2124002004

Name of the Paper

: Punjab Dian Lok Kalavan

Type of Paper

: GE

Semester

: 7th

Programme

: Common Prog Group

Duration

: 3 Hrs.

Maximum Marks: 90

Instructions for Candidates

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਭਾਗ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

**ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ**

1. ਲੋਕ-ਕਲਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ-ਕਲਾ ਦਾ ਸਮਾਜਕ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ। 15

ਜਾਂ

ਲੋਕ ਕਲਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

**ਭਾਗ ਦੂਜਾ**

2. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਕਲਾ ਅਧੀਨ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 15

ਜਾਂ

ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕ-ਕਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਅੰਗੀਠੀ' ਅਤੇ 'ਚੱਕਵਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹਾ' ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

3. 'ਹਾਰਾ' ਅਤੇ 'ਆਲਾ' ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ। 10

ਜਾਂ

ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

**ਭਾਗ ਤੀਜਾ**

4. ਲੋਕ ਬੁਣਨ ਕਲਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਬੁਣਨ ਕਲਾ ਦਾ ਸਮਾਜਕ ਮਹੱਤਵ ਦਰਸਾਓ। 15

ਜਾਂ

ਲੋਕ ਬੁਣਨ ਕਲਾ ਅਧੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਬੁਣਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ ਵਿਚਾਰੋ।

5. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ ਬੁਣਨ ਕਲਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਜਾਂ

'ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਟਕਣਾਂ' ਅਤੇ 'ਤਸਵੀਰਾਂ' ਦੀ ਬੁਣਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

**ਭਾਗ ਚੌਥਾ**

6. ਕਸੀਦਾਕਾਰੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਓ।

15

ਜਾਂ

ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਸੀਦਾਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

7. ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਸੀਦਾਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

10

ਜਾਂ

ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਸੀਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਓ।